

Sygn. akt VIII *Pa* 52/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka (spr.)
Sędziowie:	SSO Joanna Smycz SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2016r. w Gliwicach

sprawy z powództwa L. O. (O.)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o sprostowanie świadectwa pracy

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w T. G.

z dnia 29 stycznia 2016 r. **sygn. akt** IV P 277/15

oddala apelację.

(-) SSO Joanna Smycz (-) SSO Teresa Kalinka (spr.) (-) SSR del. Renata Stańczak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. VIII Pa 52/16

UZASADNIENIE

Powódka L. O. w pozwie wniesionym do sądu w dniu 20 maja 2015r. przeciwko pozwanemu (...) spółka z o.o. w P. domagała się sprostowania świadectwa pracy w ten sposób, że zawarty w świadectwie zwrot „kasjer – sprzedawca, sprzedawca – kasjer” należy zastąpić zwrotem: „pracownik biurowy w okresie od 2.02.2009r. do 31.12.2013r. i lider kas od 1.01.2014r. do 1.04.2015r.” (...) spółka z o.o. w P. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2016 Sąd Rejonowy w T. G. uwzględnił powództwo w całości .

Ustalił, że L. O. podjęła pracę u pozwanego 2 lutego 2009r. Powódka zawarła z pozwanym początkowo umowę o pracę na okres próbny na czas do 30 kwietnia 2009r. Następnie strony zawarły kolejną umowę tym razem na czas określony na okres od 1 maja 2009r. do 31 października 2010r. a następnie od 1 listopada 2010r. umowę na czas nieokreślony. We wszystkich tych umowach o pracę strony określiły, że powódce powierza się obowiązki kasjera sprzedawcy. W 2013r. powódce doręczono zakres obowiązków na stanowisku kasjer – sprzedawca, z którego wynika, że poza dbaniem o rozwój pracownika i przestrzeganie przepisów BHP do obowiązków pracownika na tym stanowisku należy profesjonalna obsługa klientów, bieżące towarowanie działu, uzupełnianie asortymentu towarów na półkach, sprawdzanie towaru pod kątem terminów ważności, utrzymywanie porządku i czystości na dziale.

Po przyjęciu do pracy przez pierwszych kilka tygodni powódka pracowała w sklepie w B., gdzie szkoliła się w zakresie powierzonych jej obowiązków. Od marca 2009r. pracowała w sklepie (...). W obydwu sklepach powódka zajmowała się odbieraniem od kierowników działów zamówień, ich przygotowaniem i segregowaniem, wysyłką zamówień do firm, wpisaniem ich do systemu komputerowego, przyjmowaniem dostaw, wprowadzaniem do systemu dokumentów, faktur, przygotowywaniem wydruków na magazyn, robieniem zwrotów towarów. Oprócz tego powódka prowadziła ewidencję czasu pracy i karty urlopowe pracowników a także ewidencję odzieży roboczej. Prace swoje powódka wykonywała w biurze położonym na zapleczu sklepu. Te czynności powódka wykonywała do końca 2013r. przy czym do 2011r. powódka wykonywała wyłącznie te czynności i nie wykonywała prac kasjera sprzedawcy. Dopiero w okresie późniejszym z uwagi na sukcesywne zmniejszanie się obsługi sklepu powódka sporadycznie pomagała na sklepie wykonując czynności kasjera – sprzedawcy. Było to najczęściej w okresach wzmożonych przedświątecznych zakupów, czy też w okresach urlopowych.

Od końca czerwca 2013r. powódka zaczęła się przyuczać na stanowisko lidera kas. Osobą która ją przyuczała do nowego stanowiska była M. P.. Od stycznia 2014r. j powódka wykonywała obowiązki lidera kas - nadzorowała pracę kasjerek w sklepie, na początku wydawała im kasetki, logowała kasjerów na kasie, po zakończonej zmianie rozliczała kasjerów, przygotowywała raporty kasjerskie, wydawała konwojentom pieniądze do banku. Przyjmowała także reklamację klientów. Tak jak pozostali liderzy kas posiadała specjalny klucz uprawniający ją do dokonywania zwrotu towaru, anulacji paragonu, czy też zmiany ceny towaru. Kasjerzy takich uprawnień nie mieli. Oprócz tego powódka pomagała w obsłudze kas wykonując czynności kasjera - sprzedawcy, w szczególności w okresach wzmożonych zakupów. Do obowiązków kasjera – sprzedawcy należała przede wszystkim obsługa kas, uzupełnianie towarów na półkach i czynności sprzątające. Nie mieli oni prawa dokonywać zwrotu towarów, zmian cen czy też przygotowywać raportów kasjerskich i przekazywać pieniędzy do banku. Nie mogli również przyjmować reklamacji klientów. Te obowiązki lidera kas powódka wykonywała do końca zatrudnienia u pozwanego.

Po rozwiązaniu stosunku pracy pozwany wydał powódce świadectwo pracy, w którym w pkt 2 świadectwa dotyczącym rodzaju wykonywanej przez powódkę pracy wpisał kasjer – sprzedawca i sprzedawca – kasjer. Powódka zgodnie z obowiązującymi przepisami złożyła do pozwanego wniosek o sprostowanie świadectwa pracy, po czym po otrzymaniu informacji od pozwanego o odmowie jego sprostowania złożyła w ustawowym terminie pozew do sądu.

Jest to okoliczność bezsporna pomiędzy stronami.

Powódka w sposób szczegółowy opisała jakie czynności wykonywała w poszczególnych okresach pracy u pozwanego, co należało do jej obowiązków na stanowisku pracownika biurowego, a co na stanowisku lidera kas jak również przedstawiła czym jej obowiązki różniły się od obowiązków kasjera – sprzedawcy, które to stanowisko miała wpisane w świadectwie pracy. Jej zeznania w tym zakresie całkowicie potwierdzili wszyscy zeznający świadkowie za wyjątkiem świadka A. L.. Wszyscy zeznający w sprawie świadkowie są to obecni lub byli pracownicy pozwanego zatrudnieni w sklepie w R., którzy pracowali z powódką, za wyjątkiem świadka L.. Pracowali oni z powódką widzieli jakie czynności w poszczególnych okresach powódka wykonywała i czym tak naprawdę się zajmowała.

Potwierdzili oni to, że powódka przez pierwsze lata pracy u pozwanego w ogóle nie pracowała na kasie jako kasjer – sprzedawca, a w ostatnim okresie zatrudnienia od 2014r. pracowała już jako lider kas wykonując obowiązki przewidziane dla tego stanowiska

Pozwany w toku procesu twierdził, że w strukturach organizacyjnych zakładu nie ma stanowiska pracownika biurowego, to samo zeznała świadek L., jednakże pomimo zobowiązania sądu do przedłożenia schematu organizacyjnego z wyszczególnieniem stanowisk istniejących w spółce pozwany takiego schematu nie przedstawił, a jedynie przedstawił wykaz stanowisk sklepu w R..

Zdaniem Sądu Rejonowego roszczenie powódki w całości zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.97 k.p. w związku z rozwiązaniem stosunku pracy pracodawca jest obowiązany wydać pracownikowi świadectwo pracy, w którym należy podać min. informacje dotyczące okresu i rodzaju wykonywanej pracy, zajmowanych stanowisk.

Pracownik może w ustawowym 7 dniowym terminie od otrzymania świadectwa wystąpić do zakładu o jego sprostowanie a w przypadku odmowy ma prawo wystąpić z żądaniem jego sprostowania do sądu pracy.

Powódka w wymaganym terminie z takim wnioskiem o sprostowanie świadectwa pracy wystąpiła do pozwanego, a następnie po uzyskaniu odmowy wystąpiła z powództwem do Sądu domagając się odnotowania w świadectwie faktycznie wykonywanych obowiązków, to że w okresie od 2.02.2009r. do 31.12.2013r. faktycznie wykonywała czynności pracownika biurowego a od 1.01.2014r. do 1.04.2015r. wykonywała czynności lidera kas a nie jak wypisał pozwany „kasjera – sprzedawcy, sprzedawcy – kasjera”.

Jak wynika wprost z treści cyt. przepisu w świadectwie pracy należy podać informację dotyczącą okresu i rodzaju faktycznie wykonywanej pracy, zajmowanych stanowisk.

Z materiału dowodowego wynika, że faktycznie zajmowane przez powódkę stanowisko i wykonywane czynności w okresie od 2.02.2009r. do 31.12.2013r. Nie należały do obowiązków kasjera – sprzedawcy. Odpowiadały czynnościom pracownika biurowego wykonującego prace zupełnie nie związane z obsługą kas na sklepie. Skoro świadectwo pracy ma odzwierciedlać rzeczywiście wykonywane przez pracownika czynności w zakładzie, to nie można odmówić wpisania ich do świadectwa tylko dlatego, że takie stanowisko nie jest uwzględnione w strukturze organizacyjnej pracodawcy. T Przedstawiony przez pozwanego zakres obowiązków na stanowisku kasjer – sprzedawca nijak się ma do obowiązków wykonywanych przez powódkę. Nie można zatem odnotowywać w świadectwie fikcji. Byłoby to sprzeczne z prawem i stanowiłoby nadużycie prawa przez pracodawcę, który i tak ma mocniejszą pozycję w łączącym go z pracownikiem stosunku pracy.

Pozwany twierdzi również, że poza tym zgodnie z treścią art.42 par.4 k.p. pracodawca może powierzyć pracownikowi bez konieczności wypowiedzenia dotychczasowych warunków pracy lub płacy inną pracę niż określona w umowie o pracę, jeżeli nie powoduje to obniżenia wynagrodzenia i odpowiada kwalifikacją pracownika. Takie powierzenie innej pracy niż określona w umowie o pracę może być tylko na okres nie przekraczający 3 miesięcy w roku kalendarzowym.

Sąd podzielił opinię powódki, że świadectwo pracy powinno odzwierciedlać stan faktyczny i uznał zasadność roszczenia powódki Na mocy art. 97 k.p. orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku. W pkt 2 i 3 sentencji wyroku Sąd orzekł po myśli art.98 k.p.c. i art. 12 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążając nimi pozwanego jako stronę przegrywającą proces.

W apelacji pozwana (...) sp. z o.o. w P. zaskarżyła w całości wyrok Sądu Rejonowego w T. G. z dnia 29 stycznia 2016 roku zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest :

- art. 265 § 1 i 2 k.p. poprzez jego pominięcie i rozstrzygnięcie przez Sąd I instancji powództwa wniesionego przez powódkę poprzez jego uwzględnienie bez zbadania, czy powódka dochowała terminu na dokonanie czynności, o których mowa w art. 97 § 2¹ k.p. i wyjaśnienia, czy zostały zachowane określone w art. 265 § 2 k.p. terminy do wystąpienia o przywrócenie uchybionego terminu, pomimo, że powódka nie dokonała w terminie tych czynności i nie złożyła wniosku o przywrócenie terminu, w jak również nie wykazała braku winy w wykonaniu czynności w terminie.

- art. 97 § 2 k.p. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że wskazanie w świadectwie pracy informacji o wykonywanych w okresie zatrudnienia rodzaju pracy i zajmowanym stanowisku polega na wskazaniu nazwy stanowiska, które będzie wprost określało czynności wykonywane przez pracownika oraz, że może nastąpić poprzez wskazanie stanowiska u pracodawcy nieistniejącego, określonego w sposób dowolny przez pracownika lub sąd z całkowitym pominięciem określonej przez pracodawcę jego własnej struktury stanowisk i struktury zatrudnienia.

- 97 § 2 k.p. w związku z art. 29 § 1 pkt 1 k.p. i art. 29 § 4 k.p. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie że wskazanie w świadectwie pracy informacji o wykonywaniu w okresie zatrudnienia rodzaju pracy i zajmowanym stanowisku może nastąpić z pominięciem treści zawartej między stronami umowy o pracę i pominięciem treści artykułu 29 § 4 k.p., że każda zmiana treści umowy o pracę, której obligatoryjnym elementem jest także wskazanie przez strony rodzaju pracy, wymaga formy pisemnej.

- art. 262 § 1 pkt 1 k.p. poprzez jego pominięcie i ukształtowanie nowych warunków pracy powódki w zakresie rodzaju pracy, w sytuacji, gdy rodzaj pracy jednoznacznie wynika z zawartej między stronami umów o pracę.

Zarzucała również naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. w poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych zebrany materiał dowodowy i przyjęcie, że :

a) powódka w wymaganym terminie wystąpiła z wnioskiem do sądu pracy o sprostowanie świadectwa pracy, pomimo, że sąd pierwszej instancji faktycznie nie zbadał tej okoliczności;

b) pomimo, że we wszystkich umowach o pracę strony określiły, iż powódce powierza się obowiązki kasjera sprzedawcy, sąd przyjął iż była liderem kas , a powódka wykonywała tylko sporadycznie i częściowo obowiązki wskazane na stanowiskach kasjer sprzedawca , co oznacza, że nie była zatrudniona na takim stanowisku,

c) skoro powódka wykonywała czynności biurowe , to zajmowała stanowisko o nazwie pracownik biurowy, pomimo tego że żaden ze świadków nie potwierdził, aby takie stanowisko u pozwanej istniało;

d) pomimo, że między stronami nie doszło do zmiany warunków umowy o pracę powódki ,to stanowisko powódki uległa zmianie mimo, że przez cały okres zatrudnienia powódka nie wносиła o zmianę warunków pracy poprzez zmiany stanowiska.

Pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania .względnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do Sądu I instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwana wskazała, że pozew o sprostowanie świadectwa pracy został wyniesiony z uchybieniem terminów, o których mowa w art. 97 § 1 § 2¹ k.p.. Przytoczyła treść art. 2 97 § 2 k.p. twierdząc, że niezgodne z prawem jest wskazanie w świadectwie pracy stanowiska u pracodawcy nieistniejącego. Nadto, skoro warunki pracy i płacy ,w tym rodzaj pracy określa umowa o pracę, a zmiana warunków umowy o pracę wymaga formy pisemnej, to niedozwolone było ustalenie przez Sąd że powódka wykonywała prace na innym stanowisku, niż wynikające z umowy o pracę. Skoro zgodnie z art. 262 § 2 pkt 1 k.p. nie podlegają właściwości sądów pracy spory dotyczące ustanawiania nowych warunków pracy i płacy, to sąd wydający swoje orzeczenie naruszył ten przepis, jak również art. 233 § 1 k.p. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany materiał dowodowy. Zdaniem apelującej Sąd wkroczył w kompetencje pracodawcy ustalając warunki pracy powódki. Trudno ustalić na jakiej podstawie Sąd I instancji doszedł do wniosku, że jeśli powódka nie wykonywała czynności zupełnie niezwiązanych z obsługą kasy, to oznacza, że nie była zatrudniona na stanowisku kasjer- sprzedawca, a tym bardziej że oznacza to że była zatrudniona na stanowisku pracownika biurowego, a nie na przykład kadrowej , księgowej czy fakturzystki.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd drugiej instancji podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, oraz podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd Rejonowy dokonał również trafnej interpretacji prawa materialnego, co czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, podobnie - postanowienie SN z dnia 4 lipca 2012 roku sygn. I CSK 72/12 - W postępowaniu przed sądem drugiej instancji stosuje się art. 328 § 2 k.p.c. odpowiednio, a więc z uwzględnieniem istoty i swoistości postępowania przed tym sądem (art. 391 § 1 k.p.c.).

Zdaniem Sądu II instancji zarzuty apelacyjne są bezpodstawne.

Zarzut naruszenia art. 97 § 2 §¹ k.p. uznać należy za nieuprawniony, bowiem w protokole rozprawy z dnia 19 stycznia 2016 roku na karcie 131 akt sądowych odnotowano „Pełnomocnik pozwanego oświadcza, że nie kwestionuje tego, że powódka zachowała wymogi formalne do złożenia pozwu o sprostowanie świadectwa pracy.” Takie oświadczenie pełnomocnika pozwanej zwalniało Sąd I instancji od obowiązku badania, czy dochowany został termin do wniesienia pozwu o sprostowanie świadectwa pracy. Zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości, co do swej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Wskazać należy, że z przedstawionych przez stronę dokumentów nie wynika, iż pozew został złożony z uchybieniem terminu.

Zgodnie z art. 97 § 2 k.p. w świadectwie pracy należy podać informacje dotyczące okresu i rodzaju wykonywanej pracy, zajmowanych stanowisk, trybu rozwiązania albo okoliczności wygaśnięcia stosunku pracy, a także inne informacje niezbędne do ustalenia uprawnień pracowniczych uprawnień z ubezpieczenia społecznego. Świadectwo pracy nie zawiera elementów ocennych, a jedynie fakty wskazane w przepisie art. 97. Bezsporne jest, że strony zawarły umowy o pracę, z których wynikało, iż powódka będzie zatrudniona na stanowisku kasjera sprzedawcy. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób jednoznaczny wynika, że pracę kasjera -sprzedawcy powódka wykonywała sporadycznie w okresach wzmożonego ruchu i to wyłącznie pod koniec zatrudnienia, a faktycznie wykonywała czynności pracownika biurowego.

Zgodnie ze słownikiem języka polskiego kasjer to pracownik instytucji przyjmujący i wypłacający pieniądze, a sprzedawcą jest ten, kto zajmuje się zawodowo sprzedawaniem towarów. Pozwana przyznaje, że powódka takie czynności wykonywała jedynie sporadycznie. Przesłuchani w sprawie świadkowie nie posiadali wiedzy, czy powódka wykonywała pracę księgową, kadrową, czy fakturzystki. Pozwana również nie wskazała na jakich stanowiskach w innych placówkach są zatrudniane osoby wykonujące takie same czynności jak powódka. Podnoszenie na etapie postępowania apelacyjnego, że Sąd I instancji w miejsce przypisanego w umowie o pracę powódce stanowiska mógł umieścić stanowisko kadrowej, księgowej czy fakturzystki jest spóźnione.

Zdaniem Sądu II instancji wpisanie w świadectwie pracy że w L. O. w okresie zatrudnienia u pozwanej wykonywała pracę kasjera sprzedawcy stanowi wydanie niewłaściwego świadectwa pracy w rozumieniu art. 99 k.p. Skoro w toku postępowania przed Sądem I instancji pozwana nie wskazała stanowiska odpowiadającego zakresowi obowiązków przypisanych powódce, a z całą pewnością nie była to sprzedaż ani przyjmowanie i wypłacanie pieniędzy za sprzedany towar, to Sąd winien był uwzględnić żądanie po ustaleniu, iż powódka wykonywała obowiązki odpowiadające stanowisku pracownika biurowego, a w późniejszym okresie lidera kas.

Sąd I instancji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika w sposób bezsporny jaką pracę powódka wykonywała i w jakich okresach. Świadectwo pracy jest odrębnym dokumentem od umowy o pracę i ma ono odzwierciedlać przebieg zatrudnienia a nie treść zawartej umowy przy podejmowaniu zatrudnienia. Nakazując sprostowanie świadectwa pracy Sąd I instancji nie ustanawiał nowych warunków pracy w rozumieniu art. 262 § 2 k.p. Podstawę żądania stanowił art. 97 k.p. i w ramach tego przepisu Sąd był zobligowany ustalić zasadność sprostowania świadectwa pracy poprzez ustalenie na jakim stanowisku powódka była zatrudniona. Brak inicjatywy ze strony powódki w okresie zatrudnienia w zakresie żądania wskazania właściwego, odpowiadającego charakterowi pracy, stanowiska nie przekreśla zasadności żądania sprostowania świadectwa pracy.

Podstawą sprostowania mogą być nie tylko dokumenty znajdujące się w aktach osobowych , ale również dowody zebrane w postępowaniu sądowym.

Pozwana zdaje się przyznawać, że powódka nie wykonywała pracy na stanowisku wynikającym z umowy o pracę, ale jednocześnie w toku postępowania nie wykazała, że żądanie powódki było nieuzasadnione. Brak stanowiska pracownika biurowego w schemacie organizacyjnym pracodawcy nie stanowi podstawy do oddalenia powództwa o sprostowanie świadectwa pracy, skoro pracownik faktycznie wykonywał taką pracę.

Apelację oddalono jako bezpodstawną na podstawie art. 385 k.p.c.

(-) SSO Joanna Smycz (-) SSO Teresa Kalinka (spr.) (-) SSR del. Renata Stańczak

Sędzia Przewodniczący Sędzia